

Scenario's aanpak geuroverlast GFT

Naar aanleiding van de motie "Van stank naar dank" hebben we aan onze afvalinzamelaar Circulus gevraagd om een kostenindicatie te geven voor:

- Verhoging van de inzamelfrequentie van groente-, fruit- en tuinafval/etensresten (GFT/E) in de zomermaanden;
- Uitbreiding van de inzamelvoorzieningen voor groente-, fruit- en tuinafval/etensresten (GFT/E),

en een inschatting te maken van het verwachte effect hiervan. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat het gaat om een kostenindicatie en niet om een offerte. De daadwerkelijke kosten zijn afhankelijk van het aanbiedingsgedrag van inwoners. De genoemde jaarlijkse kosten zijn exclusief eventuele eenmalige kosten zoals communicatie over de plaatsing van extra GF-zuilen en gewijzigde inzamelfrequenties. Als we het over zomermaanden hebben, bedoelen we de maanden maart tot en met september.

Scenario 1: Wekelijkse inzameling van GFT in de zomerperiode

Kosten: €33.000 extra kosten per jaar (circa €6,50 per aansluiting per jaar).

Verwacht effect: De geur-/ongedierte overlast zal hiermee niet worden voorkomen. Bij warm weer kan overlast, afhankelijk van het aanbiedingsgedrag van de bewoner(s), al na een of twee dagen ontstaan. Een stinkende minicontainer zou daarmee alsnog meerdere dagen bij huis staan. Daarnaast is het wekelijks inzamelen van GFT in de zomermaanden een grote uitdaging voor de planning van Circulus. Dit zou leiden tot een aanzienlijke toename van het seizoensgebonden werkaanbod in combinatie met een krappe bezetting in de zomermaanden. Circulus gaat ervan uit dat dit qua planning niet haalbaar is.

Scenario 2: Tweewekelijkse inzameling van GFT in de zomerperiode

Kosten: Extra kosten van €20.000 per jaar

Verwacht effect: De geur-/ongedierte overlast zal hiermee niet worden voorkomen. Bij warm weer kan overlast, afhankelijk van het aanbiedingsgedrag van de bewoner(s), al na een of twee dagen ontstaan. Een stinkende GFT bak zou daarmee alsnog (ruim) anderhalve week bij huis staan. 2-wekelijkse inzameling van GFT is wel een gebruikelijke inzamelfrequentie binnen het Circulus werkgebied. Harmonisatie van dienstverlening binnen het gehele Circulus gebied kan op langere termijn tot kostenreductie leiden. Op de korte termijn is dit nog niet het geval.

Scenario 3: Aanpassen inzamelfrequentie in zomer- en winterperiode

Kosten: Extra kosten van €12.000 per jaar.

Verwacht effect: GFT wordt in de wintermaanden (oktober – februari) vierwekelijks en in de zomermaanden (maart – september) tweewekelijks ingezameld in plaats van de huidige driewekelijkse inzameling. Het verwachte effect op geur- en ongedierteoverlast is gelijk aan scenario 2. Het voordeel van dit scenario ten opzichte van scenario 2 is dat de meerkosten voor de zomerperiode gedeeltelijk door een afname van de inzamelfrequentie in de winterperiode worden opgevangen.

Scenario 4: GF-zuilen in het buitengebied plaatsen aanvullend op het huidige aanbod

Kosten: €2400 per zuil per jaar. (€1200 kapitaallasten, inclusief onderhoud + €1200 inzamelkosten). Dit is een inschatting, de daadwerkelijke inzamelkosten zijn sterk afhankelijk van het gebruik.

Verwacht effect: GF-zuilen zijn uitsluitend bedoeld voor groente-, fruit en etensresten en niet voor tuinafval. In Doesburg hebben we daarom alleen GF-zuilen geplaatst bij hoogbouwpannen en op binnenstedelijke locaties nabij woningen zonder tuin. Alle overige huishoudens beschikken over een eigen GFT-minicontainer waarin zij alle vormen van groenafval (GFT en E) kunnen aanbieden. Dit

geldt ook voor de huishoudens in het buitengebied. Doorgaans zijn de percelen in het buitengebied wat groter. De kans dat huishoudens in het buitengebied in de zomer ernstige hinder ondervinden door geur- of ongedierteoverlast in de minicontainer is relatief klein. De minicontainers staan daar doorgaans niet dichtbij huis. De urgentie om in de zomermaanden etensresten gescheiden in een GF-zuil aan te bieden is daarom naar verwachting zeer klein. Het plaatsen van (extra) GF-zuilen in het buitengebied zal geen winst opleveren qua afvalscheiding en ook niet qua geur-/ongedierteoverlast. Circulus raadt hier zelfs stellig van af. Door GF-zuilen in het buitengebied te plaatsen, vergroten we het risico op “misbruik” van de zuilen. De kans is groot dat we op de betreffende locaties regelmatig met verstoppingen en storingen te maken krijgen omdat er toch tuinafval in de zuilen aangeboden wordt. De storingen zorgen bovenop de al beraamde kapitaallasten, onderhoud- en inzamelkosten, nog eens oor extra kosten.

Scenario 5: GF-zuilen ook voor laagbouw huishoudens beschikbaar stellen om etensresten apart in te zamelen.

Kosten: Naar verwachting nemen de inzamelkosten toe omdat de GF-zuilen eerder vol raken en vaker geleegd moeten worden. De uiteindelijke kosten zijn afhankelijk van meerdere factoren. We hebben op dit moment 36 GF-zuilen in Doesburg. Met het huidige gebruik zijn de ledigingskosten €1200,- per zuil per jaar (totale inzamelkosten per jaar €43200). Wanneer er nieuwe gebruikers bijkomen, hangen de uiteindelijke ledigingskosten af van de toename in het gebruik van de zuilen. Bijvoorbeeld: wanneer de zuilen gemiddeld 10% meer gebruikt worden, stijgen de inzamelkosten in principe met ca. €4300 per jaar. We kunnen op dit moment nog niet inschatten hoeveel het gebruik van de GF-zuilen toeneemt. Een andere factor is dat de inzamelkosten soms gedrukt kunnen worden door efficiëntere inzamelrouters. In hoeverre dit voordeel oplevert hangt weer af van het gebruik. Ook hier hiervan kunnen we op dit moment dus nog geen inschatting maken. Een betere kostenindicatie kunnen we pas geven nadat we eerste ervaringen met dit scenario hebben opgedaan.

Verwacht effect: Laagbouwhuishoudens beschikken over een eigen GFT-minicontainer waarin zij naast tuinafval ook groente-, fruit- en etensresten kunnen aanbieden. Deze stromen worden gezamenlijk verwerkt en hoeven dus niet apart van elkaar ingezameld te worden. Het voor alle huishoudens beschikbaar stellen van GF-zuilen zal daarom in de wintermaanden geen winst opleveren. In de zomermaanden kan dit wel bijdragen aan het verminderen van geur-/ongedierteoverlast, doordat inwoners etensresten gescheiden in de GF-zuil kunnen aanbieden en deze niet meer in de eigen minicontainer hoeven te doen.

Kanttekening hierbij is wel dat de GF-zuilen vanwege de beperkte capaciteit GF-zuilen niet geschikt zijn voor tuinafval. Wanneer we de GF-zuilen voor alle huishoudens beschikbaar stellen, vergroten we het risico op “misbruik” van de zuilen en is de kans groot dat we vaker met verstoppingen, storingen en uiteindelijk ook extra kosten te maken krijgen.

Het is sterk aan te bevelen om deze maatregel in eerste instantie als pilot te in te stellen en na 1 jaar te evalueren wat het effect en eventuele consequenties hiervan waren.
